

Przedawkowanie prostacykliny u pacjentki z tętniczym nadciśnieniem płucnym – opis przypadku.

Tętnicze nadciśnienie płucne jest chorobą zagrażającą życiu, w której udowodniono skuteczność leczenia prostacyklinami. Treprostinil jest analogiem prostacykliny, którego głównym działaniem jest rozszerzenie tętnic płucnych i systemowych. Ponadto, hamuje agregację płytek krwi oraz proliferację mięśni gładkich. Dzięki dłuższemu czasowi półtrwania (3-4 godziny) oraz zachowaniu stabilności w temperaturze pokojowej, możliwe jest jego stosowanie w postaci wlewu dożylnego lub za pomocą małego cewnika podskórnego z użyciem pompy infuzyjnej. Wśród najczęstszych działań niepożądanych wymieniany jest nasilony ból w miejscu wkłucia, zaczerwienienie twarzy, ból głowy, obniżenie ciśnienia tętniczego, nudności, wymioty i biegunka.

Pacjentka 42-letnia z idiopatycznym tętniczym nadciśnieniem płucnym leczona terapią złożoną (sildenafil + treprostinil s.c.) przyjęta została w trybie pilnym z powodu przedawkowania prostacykliny. Chora po wymianie pompy podskórnej z treprostinilem z powodu awarii, ustawiła 10-krotnie większą dawkę leku (zamiast 0,054 ml/godz. = 51,4 ng/kg/min, przesuw wyniósł 0,5 ml/godz. = 473,5 ng/kg/min i trwał ok. 10 godzin).

Dominującym objawem klinicznym był bardzo silny, rozpierający ból w klatce piersiowej oraz między łopatkami. Ponadto, wystąpiły hipotensja (najniższe wartości ciśnienia 85/50 mmHg) nudności, wymioty, biegunka oraz ból w miejscu wkłucia. W badaniach laboratoryjnych obserwowano zasadowicę oddechową oraz wzrost NT-proBNP do wartości 2034,0 pg/mL (przed miesiącem 295,0 pg/mL).

Leczenie polegało na zatrzymaniu pompy z treprostinilem oraz podłączenie pompy dożylny z Levonorem w małej dawce (0,2 mg/godz.). Ponadto, objawowo podawano morfinę 2,5 mg dożylnie w stałych odstępach, leki przeciwwymiotne, płyny infuzyjne. Uzyskano stopniową poprawę kliniczną.

Po około 4 godzinach objawy przedawkowania treprostinilu ustąpiły, odstawiono wlew dożylny Levonoru oraz powrócono do poprzedniej dawki treprostinilu. Dolegliwości nie nawróciły. Pacjentkę w stanie ogólnym dobrym zwolniono do domu.

Czas trwania objawów przedawkowania leku uwarunkowany jest czasem jego półtrwania. Kluczowe jest umożliwienie pacjentowi stałego kontaktu z ośrodkiem leczącym oraz kształcenie oraz odnawianie umiejętności obsługi pompy zarówno przez pacjenta jak i personel medyczny ośrodka leczącego.